**Ankenævnet *for* Forsikring**

Den 26. september 2018 blev i sag nr. 91771:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

Topdanmark Livsforsikring A/S
Borupvang 4
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har erhvervsevnetabsforsikring. Han klager ved sin advokat over, at selskabet har standset præmiefritagelsen den 1/7 2016 og udbetalingen af helbredsbetingede halve ydelser den 1/8 2016.

Forsikringen berettiger til fulde helbredsbetingede ydelser, hvis erhvervsevnen nedsættes med mindst 2/3. Nedsættes erhvervsevnen med mellem 1/2 og 2/3 udbetales der halve løbende ydelser, hvorimod retten til præmiefritagelse helt bortfalder.

I klageskema af 2/1 2018 til nævnet samt i vedlagte bilag har klagerens advokat bl.a. anført:

> "Den 14. august 2012 fik min klient konstateret, at en stor hjernetumor beliggende ved kraniebunden, var vokset igennem kraniet, og havde eroderet den øverste del af nakkehvirvelsøjlen.
> …
> 23. august 2012 fik min klient en stivgørende operation i nakken, herunder en plade indopereret og fastgjort til rygsøjlen og kraniet. Tumoren var imidlertid vokset så stor, at den ikke kunne fjernes ved operation.
>
> Tumoren skulle herefter behandles medicinsk.
> …
>
> Min klient påbegyndte praktik hos [virksomhed], den 1. april 2015.

I perioden den 17. august 2015 til 10. september 2015, var min klient på mestringsforløb i smertetackling, hvor kursusansvarlige … udtalte, at min klient var nået langt i arbejdet med at acceptere sine smerter og funktionsbegrænsninger, samt at han benytter relevante strategier i forhold til de praktiske og psykologiske udfordringer, der følger med sygdommen. Udtalelsen fremlægges som bilag 4.

Undervisningen varede 2,5 timer pr. gang, og her observerede …, at min klient hurtigt blev mentalt udtrættet og måtte hvile hovedet og lukke sine øjne.

Jobkonsulent … ved jobcenteret i … udarbejdede i marts 2016 et notat vedr. arbejdsevnebeskrivelse. Notatet fremgår som bilag 7.

I notatet fremgår det, at min klients arbejdstid i en periode har været forsøgt at blive forøget til 18 timer pr. uge, men at dette ikke lykkedes, da min klient begyndte at få sygedage grundet forstærkede smerter og udtrætning. Ydermere oplyser min klients arbejdsgiver, at hvis arbejdstiden øges ud over 15 timer ugentligt ses trætheden tydeligt. Min klient har brug for flere pauser og hvil samt at både humøret og koncentrationen falder. En konsekvens heraf er også, at min klient ikke kan udføre opgaverne forsvarligt længere.

Endvidere fremgår det af bilag 6, at min klients arbejdsgiver … til jobkonsulenten oplyser, at man på arbejdspladsen har indrettet sig optimalt for min klient, og at man derfor ikke kan foretage yderligere tiltag, som vil kunne bedre min klients funktionsniveau eller mindske belastningerne. Derudover vil dette ikke kunne øge min klients arbejdstid, da der uanset erhverv og arbejdsfunktioner vil være brug for daglig hvile som kompensation til træthed.

Det er således nødvendigt for min klient at hvile dagligt, hvilket er nødvendigt alle dage, også i weekenderne, når der ikke er arbejdsdag.

Topdanmark fritog min klient for præmiebetaling den 21. juni 2016. Brevet er fremlagt som bilag 5.

Den 1. august 2016 blev min klient ansat i fleksjob hos [virksomhed]. Ansættelsen var her på 15 timer med 100 % intensitet.

Allerede den 15. november 2016 kontaktede min klients arbejdsgiver, … , Jobcenteret i …, da arbejdsgiveren ønskede at ændre fleksjobansættelsen til det oprindelige som afklaringen viste, med ansættelse på 15 timer pr. uge med en intensitet på 70 %. Arbejdsgiveren oplyste, at min klients intensitet maksimalt lå på 70 %, da min klient ikke kunne holde til mere, trods ansættelsen lød på en intensitet på 100 %. Arbejdsgiverens henvendelse til Jobcenteret i … Kommune er fremlagt som bilag 6.

Jobcenteret i … Kommune ændrede herefter min klients ansættelse hos [virksomhed]. Her blev min klients arbejdsintensitet sat ned fra 100 % til 70 %. Min klient var herefter fortsat ansat på 15 timer, nu med 10,5 effektive timer. Dette blev iværksat fra 1. november 2016.

Arbejdsopgaverne hos [virksomhed] er små og varierende, hvorfor de opfylder min klients skånebehov.

Min klient er den eneste hos [virksomhed], der har erfaring inden for sit område, hvorfor min klient har en rådgivende funktion. Min klient bliver derfor tilkaldt som rådgiver, hvis en medarbejder har brug for hjælp til, hvordan en opgave løses mest hensigtsmæssigt.

Ved min klient arbejde på [virksomhed], har min klient mulighed for at tage hjem i et par timer og hvile, hvis min klient ikke kan arbejde grundet sine smerter og træthed eller blive helt hjemme en dag. Dette medfører, at min klient er i stand til at præstere, når han er på arbejde på sin praktikplads. Dette dog med massive smerter og træthed til følge.

Min klient er således alene i stand til at arbejde effektivt i 10,5 timer ugentligt.

Det er min klients synspunkt, at hans arbejde på [virksomhed] opfylder samtlige skånehensyn, idet min klient har mulighed for at tilrettelægge sin dag med pauser efter behov, samt arbejde med opgaver, der er passende til min klient. Herover er arbejdstiden og tidsrummet for arbejdet meget fleksibelt.

Min klient er pr. d.d. fortsat ansat hos [virksomhed] i 15 timer med en intensitet på 70 %.

Min klient modtog den 6. december 2016 på ny bevilling af fleksjob fra Jobcenteret i …. Bevillingen fremgår af **bilag 8**. Ved denne afgørelse blev det vurderet, at min klient kan arbejde 15 timer ugentligt med 70 % intensitet, svarende til en effektiv arbejdstid på 10,5 timer ugentligt. Vurderingen fra Jobcenteret i … kommer på baggrund af en flerårig og omfattende gennemgang af min klients helbredsmæssige oplysninger og erhvervsmæssige muligheder.

Ved vurderingen blev der lagt vægt på min klients skånehensyn, som her blev vurderet til at være: ingen fysiske opgaver på arbejdspladsen, mulighed for gående og stående funktioner med begrænset siddende funktioner, udførelse af serviceopgaver og ikke indgå i produktion, opgaver løses i korte intervaller og i eget tempo, mulighed for arbejdsdage, hvor der hviles midt på dagen.

Bevillingen om fleksjob støttes blandt andet af lægeattest til Rehabiliteringsteam LÆ 265, som blev udarbejdet den 28. april 2016 og fremgår af bilag 9. Heraf fremgår det, at min klient grundet sin tumor og stivgørende operation stort set ingen bevægelse har for rotation og bøjning i nakken, og der er relaterede nakke- og skuldersmerter, som forværres ved fysiske belastninger og mange forskellige arbejdsstillinger, som må undgås. Endvidere har min klient væsentlig træthed, hvilket skyldes min klients smerter og den livsnødvendige medicin, som min klient skal tage.

Den 24. marts 2017 fik min klient en speciallægeerklæring udarbejdet af speciallæge i neurokirurgi [medarbejder 1]. Heraf fremgår det, at min klient vil have behov for livslange funktionsmæssige skånehensyn. Speciallægeerklæringen fremlægges som **bilag 10**.

Den 2. maj 2017 traf Topdanmark afgørelse om, at de ikke anså min klients erhvervsevne for at være nedsat med 2/3, da Topdanmark vurderede, at min klient burde kunne klare at arbejde med 100 % intensitet, i mere end 1/3 arbejdstid, i et fleksjob med klart definerede administrative funktioner. På baggrund af Topdanmarks vurdering, var min klient ikke berettiget til præmiefritagelse samt udbetaling ved tab af erhvervsevne under fleksjob. Brevet fremgår af **bilag 11**.

Den 19. september 2017 anmodede undertegnede Topdanmark om at genvurdere sagen. Brevet fremgår af **bilag 12**.

Topdanmark vurderede herefter på ny, at min klients erhvervsevne blot var nedsat med 50 % og ikke 2/3, hvorfor min klient ikke opfyldte betingelserne for præmiefritagelse og udbetaling af tab af erhvervsevne efter den 1. august 2016. Brev af 20. oktober 2017 fremlægges som **bilag 13**.
Min klient var inden opdagelsen af hjernetumoren i det væsentlige rask, udover et brud på højre fod i 2009.

Min klients tilstand vurderes at være stabil, men min klient er fortsat præget af stærke smerter, nedsat funktionsniveau samt øget træthed pga. den livsvigtige medicin. Derudover har min klient behov for regelmæssig ambulant kontrol og medicinsk behandling resten af livet, men der er ikke planlagt yderligere kirurgisk behandling. Min klient har trods sin situation et realistisk syn på sit helbred og situation.

ANBRINGENDER
Ankenævnet for Forsikring anmodes derfor om at vurdere, hvorvidt Topdanmark har været berettiget til at afslå min klients dækning på hans erhvervsevnetabsforsikring, idet jeg på vegne af min klient gør gældende:

**at** [klagerens] erhvervsevne er nedsat med minimum 2/3 i ethvert erhverv,

**at** [klagerens]skånebehov er tilgodeset tilstrækkeligt i hans nuværende fleksjob, og

**at** [klageren]derfor opfylder betingelserne for dækning i henhold til forsikringen, og

**at** [klageren]derfor opfylder betingelserne for præmiefritagelse."

Selskabet har i brev af 1/3 2018 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"**Sagsfremstilling**
Klager kontakter os i februar 2015, hvor han oplyser, at han er sygemeldt per 1. januar 2015.

Forsikrede blev tidligere bevilget præmiefritagelse samt udbetaling fra Erhvervsudygtighedsrenten i perioden 1. november 2012 til 1. september 2013, herefter fik klager halve ydelser indtil den 1. oktober 2013.

Klager har i forbindelse med sin seneste ansøgning om præmiefritagelse og udbetaling af Erhvervsudygtighedsrente fået bevilget præmiefritagelse i perioden 1. april 2015 til 1. juli 2016 og herefter udbetaling af den halve ydelse indtil 1. august 2016.
…
**Fleksjob**
Det er vores vurdering, at klager burde kunne arbejde mere end 1/3, dvs. mere end 12 1/2 time om ugen med 100% effektivitet i et fleksjob med rent administrative funktioner som planlægning, overvågning og rådgivning af kollegaer, som giver mulighed for at veksle arbejdsstillinger uden store krav om hovedbevægelser.

Vores beregning viser, at nedsættelsen af [klagerens] dækning under fleksjob er ligeså så stor eller større end dækningen 50% erhvervsevnetab hvis klager var bevilget førtidspension. Vi henviser til forsikringsmeddelelsen, hvor det fremgår at:

**For medarbejdere i fleksjob gælder følgende**
Det fremgår af forsikringsbetingelserne (**bilag C**) punkt 7, at:
*'Er forsikrede i fleksjob reguleres forholdet af denne bestemmelse. Opfylder forsikrede det medicinske erhvervsevnetab, dækker forsikringen efter reglerne i stk. 1— 5. Dog nedsættes dækningen med den del af indtægten ved fleksjobbet (inklusivt offentligt tilskud), der overstiger den førtidspensionsydelse, forsikrede ville have været berettiget til fra det offentlige. Denne nedsættelse sker uanset om betingelsen om det økonomiske erhvervsevnetab er opfyldt.'*

**Vores vurdering**
Klager har været i virksomhedspraktik (**bilag F**) 15 timer om ugen ved [virksomhed] siden 7. april 2015, Det fremgår, at han har et stabilt fremmøde og har udført opgaver af kortere varighed inden for … opgaver, herunder blandt andet småkørsel, opmåling og færdiggørelse af opgaver, for eksempel når der er gravet omkring en brønd, retter han det sidste jord til og sår græs.

Det fremgår, at han kan håndtere mindre markstykker med at så korn, sprøjte og høste, og at han er manden der færdiggør de små ting, henter et læs sand, at han er manden der udfører mindre opgaver på minigraverne, og han udfører småopgaver indenfor …, som f.eks. at udskifte håndtag på en traktor (**bilag F**).

Klager er bevilget fleksjob og startede ved [virksomhed] den 1. august 2016 med 15 timer om ugen fordelt på 5 dage. Det fremgår, at klager er vurderet til at arbejde med 70 % effektivitet på de ovennævnte opgaver. Klager har skånebehov i form af: ikke fysiske opgaver, mulighed for gående og stående funktioner (begrænsede siddende funktioner), udførelse af serviceopgaver og ikke indgå i produktionen, opgaver løses i korte intervaller og i eget tempo, mulighed for arbejdsdage, hvor der kan hviles midt på dagen.

Det fremgår af neurokirurgisk speciallægeerklæring af 20. august 2015 **(bilag H**), at klager har fået foretaget en stivgørende operation af de øverste nakkehvirvler (i 2012) og har følger i form af betydelig indskrænket bevægelighed i nakken. Objektivt er der beskrevet fleksion fra 30 til 90 grader, dvs. nogen op-ned bevægelse i nakken, men at han ikke kan sætte hagen på brystet eller bøje hovedet bagud fra neutral stilling. Rotationsevnen og den laterale fleksion (sidebøjning) beskrives som betydeligt indskrænket. Der er beskrevet muskelømhed i nakken, men klager fremstår ikke forpint, og der konstateres i øvrigt normal nakkemuskulatur. Det fremgår, at klagers aktuelle arbejdspraktik (på dette tidspunkt) primært bestod af administrativt arbejde og konsulentarbejde, men han kørte også lidt omkring, og det konkluderes, at han fremadrettet vil have behov for skånehensyn på grund af nakkestabiliseringen, men at han ikke har nogen gener ved hvile og lavintens funktion, herunder ingen nakke gener under en 15 timers arbejdsuge. Det fremgår i øvrigt, at han anvender smertestillende håndkøbsmedicin i form af Panodil.

Klager har gennem hele forløbet været i behandling med Dostinex for en godartet tumor i nakken. Klager har let ubehag de to dage, hvor han tager medicinen. Medicinen gives om aftenen og giver således primært natlige gener (hvor han kan føle sig forkvalmet og utilpas) to gange om ugen. Herudover er der ingen bivirkninger til behandlingen. Speciallægen vurderer, at rest knudevævet

og den medicinske behandling samlet set ikke yder nogen funktionsindskrænkning for klager i det daglige (**bilag F**).

I neurokirurgisk speciallægeerklæring af 24. marts 2017 (**bilag J**) beskrives stabile forhold, forsat med svært nedsat bevægelse i nakken og funktionsmæssige skånehensyn. Det konkluderes, at klager skal undgå fysisk krævende arbejde og arbejde, og særligt arbejde, der er forbundet med risiko for faldtraume eller lignende. Det fremgår, at klager fortsat er i medicinsk behandling med Dostinex 0,5 mg, 2 tabletter om ugen, som giver bivirkninger i form af kvalme og hovedpine, og han herudover tager smertestillende håndkøbsmedicin efter behov.

Vi gør ligeledes opmærksom på, at klager som følge af en skade i 2009 med et dobbeltsidigt brud har blivende følger i højre ankel, som følge af dette, er forsikringen tegnet med en klausul, hvorfor tab af erhvervsevne eller præmiefritagelse ikke dækkes, hvis klager mister erhvervsevnen, som følge af en lidelse i højre ankel. Den del af klagers erhvervsevne, der er en følge af klagers gener i højre ankel vil derfor aldrig kunne indgå i Topdanmarks vurdering af størrelsen af det samlede erhvervsevnetab.

Det er vores vurdering, at klager burde kunne arbejde mere end 1/3, dvs. mere end 12 1/2 time om ugen med 100% effektivitet i et fleksjob med rent administrative funktioner som planlægning, overvågning og rådgivning af kollegaer, som giver mulighed for at veksle arbejdsstillinger uden store krav om hovedbevægelser.

Klager er ikke berettiget til udbetaling ved et erhvervsevnetab på mindre end 2/3 som følge af udbetalingen i fleksjobbet.

**Konklusion**
Vi fastholder således vores vurdering, hvorfor vi vurderer, at klagers erhvervsevne ikke er nedsat med 2/3 og klager er således ikke berettiget til præmiefritagelse eller udbetaling af forsikringsydelser efter 1. juli 2016 og halve ydelser efter 1. august."

Klagerens advokat har i brev af 17/4 2018 til nævnet bl.a. anført:

"**Skånehensyn**
Det er endvidere indklagedes synspunkt, at der ikke er optimale skånehensyn hos [virksomhed].

Dette bestrides indledningsvist med henvisning til det anførte i undertegnedes klage af 2. januar 2018.

Det fremgår desuden af bilag 7, side 5, afsnit 10, at klagers jobkonsulent gør gældende, at såvel arbejdspladsen som jobfunktionen hos [virksomhed] har haft optimale skånehensyn.

Ydermere henvises til bilag 7, side 5, afsnit 11, hvor klagers jobkonsulent konkluderer følgende om [virksomhed]:

*'Det vurderes af jobkonsulenten **ikke relevant** at afprøve [klageren]i yderligere funktioner hos arbejdsgiver eller i øvrigt bredt på arbejdsmarkedet, idet [klageren] i sin praktik har **varetaget flere funktioner** (...) og der ikke kan peges på forbedringer eller ændret arbejdsfunktioner, hvor det kan forventes at en sådan afprøvning vil medføre øget funktionsniveau." [Egne fremhævninger]*

Det gøres således gældende, at klagers skånehensyn er tilgodeset, og at klager ikke vil kunne arbejde mere eller med højere intensitet på en anden arbejdsplads. [by] ville ikke have tilkendt klager fleksjob på de angive vilkår, såfremt klager kunne have arbejdet mere i et andet job.

**Arbejdstimer hos [virksomhed]**
Klager har været afprøvet med en ugentlig arbejdstid på 15 timer med 100 % intensitet hos [virksomhed]. Som det fremgik af sagsfremstillingen i klage af 2. januar 2018, blev klagers intensitet efter kort tid hos [virksomhed] sat ned fra 100 % til 70 % intensitet.

Indklagedes angivelse af, at klager arbejdede 3-4 timer hver dag i 5 dage om ugen, har således ikke været på 100 % intensitet men i stedet på 70 % intensitet.

Yderligere bemærkes det, at timetallet er fastsat inklusiv pauser.

Det fremgår yderligere af indklagedes skrivelse af 1. marts 2018, side 5, afsnit 10, at klagers smerter og træthed blev forøget, ligesom koncentrationen blev svækket, da klagers arbejdstid blev sat op til 4-5 timer dagligt.

**Huslige opgaver og fritidsaktiviteter**
Det er klagers opfattelse, at indklagedes angivelser af klagers arbejde med huslige opgaver og fritidsaktiviteter ikke er korrekt, idet det fremgår af bilag H, at klagers hustru har overtaget flere opgaver end tidligere.

Endvidere fremgår det af bilag H, at klager ikke længere har mulighed for at løbe, hvilket han tidligere gjorde 2 x 10 km ugentligt.

Klager er yderligere stoppet med at ride, hvilket han kunne før den 14. august 2012, hvor klager hjalp med familiens 15-20 heste.

**Smerter**
Klagers smerter forstærkes ved fysisk aktivitet samt i løbet af arbejdsdagen. Klager oplyser, at hans lægebesøg har været placeret i begyndelsen af dagen, hvorved klager har været til læge på et tidspunkt, hvor smerterne har været på det laveste niveau.

Yderligere har klager været på et mestringsforløb i smertetackling, jf. det angivne i klagen af 2. januar 2018. Forløbet har medført, at klager er blevet bedre til at tackle sine smerter, så klager ikke fremstår så forpint.

Endvidere bestrides det, at klager vurderer sin smerte til 2/10. Klager oplyser, at han, før han blev opereret angav sine smerter til værende 10/10 på smerteskalaen. Efter operationen angiver klager sine smerter til 8/10, hvorfor klager har et vedvarende højt smerteniveau.

**Bivirkninger fra medicin**
Indklagede angiver i sin skrivelse af 1. marts 2018, at klagers bivirkninger fra medicinen hovedsageligt er natlige gener.

Klager vågner imidlertid ofte med smerter pga. den livsnødvendige medicin, hvilket medfører, at klager har store søvnproblemer. Yderligere oplyser klager, at medicinen endvidere giver daglige problemer i form af smerter i hovedet og maven samt væsentlig forøgelse af træthed.
Dette fremgår bl.a. af følgende fra bilag G:

'[...J han bliver træt og mister koncentrationen efter ca. 3 timers arbejde, det er som regel værst de to gange om ugen hvor han tager hans medicin der er nødvendig resten af hans liv, medicinen giver ham mave og hovedpine.'

Medicinen har således både natlige- og daglige gener for klager."

Selskabet har i brev af 4/4 2018 til nævnet bl.a. anført:

"**Smerter**
Klager angiver i indlægget, at hans smerter ligger på 8/10 på VAS-skalaen efter operationen. Vi finder ikke, at dette er dokumenteret og henviser fortsat til, at klager ved speciallægeundersøgelse har angivet et smerteniveau på 2/10 VAS (bilag H). Vi bemærker i øvrigt, at klager i det seneste indlæg forklarer, at klager har gennemgået et forløb på smerteklinik, hvor han har fået teknikker til at tackle sine smerter.

**Virksomhedspraktikken og fleksjobbet**
Det fremgår ligeledes af de kommunale oplysninger fra 9. april 2015, at klager har skånehensyn i form af skiftende arbejdsstillinger, ikke fysisk tungt arbejde og klager bør undgå foroverbøjede arbejdsstillinger. Det er vores vurdering, at arbejdsopgaver som at lægge det sidste jord på efter en graveopgave samt at så græs og småreparationer ikke er fuldt ud forenelige med ovennævnte skånehensyn, hvorfor vi vurderer, at den tidligere virksomhedspraktik og det nuværende fleksjob ikke er optimalt i forhold til klagers skånehensyn.

Vi gør ligeledes opmærksom på, at klager, der tidligere arbejdede som selvstændig … ikke er afprøvet i en stilling, der ikke relaterer sig til …drift.

Vi gør fortsat opmærksom på, at klagers ordning er tegnet med en klausul på højre ankel som følge af, at klager efter en skade i 2009 har blivende følger efter et dobbeltsidigt brud på højre ankel. Topdanmark vurderer, at klager har et varigt erhvervsevnetab, der dog ikke overstiger 2/3. Topdanmark vurderer at klagers generelle erhvervsevne ikke er nedsat med mindst 2/3 efter 1. juli 2016. Det betyder, at Topdanmark vurderer klagers erhvervsevne i forhold til ethvert erhverv.

På baggrund af ovenstående og tidligere indlæg fastholder vi således, at klager ikke er berettiget til præmiefritagelse og forsikringsydelser efter 1. juli 2016 og halve ydelser efter 1. august 2016"

Til dette har klagerens advokat fremsendt brev af 22/6 2018, hvori det bl.a. er anført:

"Skånehensyn
Det er indklagedes synspunkt, at klager ikke er blevet prøvet i en praktik, der ikke vedrører … .
Det er klagers opfattelse, at dette ikke er korrekt, idet [by] har vurderet klager i forhold til ethvert erhverv, idet klager har prøvet at varetage flere forskellige funktioner hos [virksomhed], hvilket fremgår af bilag 7, side 5, afsnit 11.

Ydermere gøres det gældende, at jobkonsulenten hos [by] er kompetent til at vurdere klagers skånehensyn, idet [by] har en interesse i at sikre, at klagers fleksjob tilgodeser klagers skånehensyn mest muligt, idet dette betyder, at klagers erhvervsevne er udnyttet mest muligt.

Til støtte for ovenstående samt tidligere fremførte herom, fremlægges attest/erklæring fra klagers egen læge af 7. juni 2018 som **bilag 14**.

**Smerter**
I forhold til indklagedes bemærkninger vedr. klagers smerter bemærkes det, at det netop fremgår af bilag H, at klagers smerter stiger væsentligt — 8/10 på VAS-skalaen - efter blot en halv time med aktivitet. I denne sammenhæng forstås aktivitet som værende alt udover hvile og lavinstansfunktion."

Af neurokirurgisk speciallægeerklæring af 20/8 2015 indhentet af selskabet fremgår blandt andet:

"**Funktionsniveau:**
Arbejder aktuelt under afprøvning 15 timer om ugen i virksomhedspraktik [i en virksomhed], hvor han udfører primært kontorarbejde og konsulent arbejde for … Kører også lidt omkring og har således meget vekslende arbejdsforhold, hvilket han angiver som en positiv faktor. Arbejder vanligvis 3-4 timer om dagen men også mulighed for at tage fridage. På ovennævnte timetal og ovennævnte arbejdsfunktion, angiver skadelidte VAS score 1-2/10 og føler ikke. at arbejdet provokerer generne.

Angiver at tage del i det huslige arbejde, kan klare lettere rengøring herunder støvsugning, madlavning, kan også handle ind, og har intet besvær med at løfte. Hustruen har dog overtaget flere huslige opgaver end før. Haven besvær af en stor plæne, som han selv holder ved lige på en lille havetraktor. Far hjælp til at klippe hæk.

Pa det nu afhændede … havde han sammen med familie (søn/… og datter) 15-20 heste, som han hjalp med at ride. Er siden ulykken ophørt med ridning.

Er siden ulykken ophørt med løbetræning, forud for ulykken 2 x 10 km ugentligt.

Har intet besvær med at cykle og kan også køre bil. Angiver socialt livet intakt.
…
Konklusion:

1. Der er tidsmæssigt og i øvrigt årsagssammenhæng mellem skadelidtes lidelse opdaget i august 2012 samt de rest-gener som skadelidte frembyder ved konsultationen i dag. Der er intet forudbestående eller i medfølgende sagsakter, som betinger at den betydelige bevægeindskrænkning og de nakkesmerter som skadelidte anfører er udløst på anden vis.
2. Generne samt bevægeindskrænkningen er fuldt foreneligt med at der er foretaget en stabiliserende operation fra udsiden af kraniets bagside og ned til de øverste nakkehvirvler, idet knuden indvækst i den øverste nakkehvirvel havde betinget instabilitet som indiceret stabiliserende operation. Skadelidte har på baggrund af de vedvarende gener for nylig været til en kontrolskanning, som viser, at det indsatte metal er velbeliggende, og der kan

derfor ikke foretages yderligere indgreb for at lindre rest-generne, som således udelukkende kan behandles konservativt. Idet skadelidtes gener ikke er tilstede ved hvile samt ved lavintens funktion, er min vurdering, at det ikke drejer sig om nerve vævsskade men om gener fra det musculoskeletale system i nakken. Min vurdering er, at rest-generne nu er stationære.

3. Hvad angar selve knudevævet er dette nu overordentlig velbehandlet med Dostinex. Således har der været betydelig skrumpning af knuden, som ikke påvirker det omgivne hjernevæv. Er neurologisk intakt. Samtlige hormonniveauer er normaliserede. Skadelidte har let ubehag de 2 dage, hvor han far medicinsk behandling. Da medicinen gives om aftenen drejer det sig primært om natlige gener 2 gange om ugen. Herudover ingen bivirkninger til behandlingen, og min vurdering er, at rest knudevævet og den medicinske behandling samlet set ikke yder nogen funktionsindskrænkning for skadelidte i det daglige. Skadelidte er i optimal medicinsk behandling. Der er mulighed for yderligere skrumpning af knudevævet ad are, dette har ingen klinisk betydning.
4. Min vurdering er, at skadelidte fremadrettet vil have behov for skånehensyn i sit job og i hverdagen på grund af nakkestabiliseringen. Omfanget er vanskeligt at bedømme, idet han ikke har nogen gener i hvile og under lavintens funktion, herunder har han ingen gener under en '15 timers arbejdsuge — men har ikke klaret 18t/ugen
5. Skadelidte synes aktuelt optimalt behandlet såvel kirurgisk som medicinsk, o og jeg har ikke forslag til yderligere klinisk udredning, og finder ikke indikation for anden behandling end aktuelle."

Af notat om klagerens arbejdsevne udarbejdet af den kommunale jobkonsulent i marts 2016 fremgår blandt andet:

"Arbejdstid og fravær:
24/8-2015:
[Klageren] oplyser han har ca. 15 timer ugeligt fordelt med 5 arbejdsdage af 3 timer. [Klageren] uddyber at det nogle uger måske bliver til lidt flere timer, og at det sjældent bliver til mindre.

Det aftales at [klageren] udfylder timeseddel hvoraf det fremgår hvor mange timer han har dagligt, og hvilke opgaver han hovedsageligt har løst.

[Klageren] deltager i smertetackling på … 2 dage i ugen fra og med 17/8-2015.

Det aftales at [klageren] selv justerer sin mødetid i praktikken så han vil kunne deltage i kursuset sideløbende med praktikken.

14/10-2015: [Klageren] fortæller han arbejder mellem 2 1/2 – 3 1/2 time dagligt ca. 15 timer pr. uge.

[Klageren] oplyser at der har været en enkelt dag med 4 1/2 time og at dette var i forbindelse med smertetacklings kursus, hvor han først var på arbejde og der næst kørte på kursus. [Klageren] uddyber at han på kursuset flere gange lige tog 5 min. blunde i en stol, idet det var svært for ham at holde sig vågen gennem hele forløbet.

[Klageren] udtrykker at øger han arbejdstiden til 4 - 5 timer øges smerterne, og trætheden bliver yderligere forstærket - dette bevirker han mister koncentrationen og ikke kan udføre opgaverne forsvarligt længere.

7/12-2015: [Klageren] har i ugerne 48+49 2015 forsøgt at øge arbejdstiden til 18 timer pr. uge. Dette lykkedes ikke og der bliver sygedage pga. smerter og udtrætning. (se i øvrigt refleksioner fra dagbogs ugeskema).

14/3-2016: Arbejdsgiver fortæller at de har erfaret over praktikperioden at 15 timer pr. uge er gennemsnitlig en god balance for [klageren] i forhold til hans niveau. Arbejdsgiver uddyber at øges arbejdstiden ud over 15 timer ses trætheden tydeligere, der bliver brug for flere pauser/hvile, humøret hos [klageren] falder og koncentrationen falder. Arbejdsgiver udtrykker at det ses tydeligt hos [klageren] de dage hvor han tager medicin, hvor hans træthed er mere tydelig end andre dage. Arbejdsgiver pointerer, at man får ca. det samme arbejde ud af [klageren] om han løser det på 15 timer eller han skal bruge et par timer mere — idet trætheden og manglende koncentration gør sig gældende ved øget timer.

Arbejdsgiver fortæller at man får mest ud af [klageren] ved dagligt at tjekke dagsformen og sammensætte opgaverne og arbejdsintervallerne ud fra denne.

[Klageren] uddyber at nogle dage slæber han sig hen på arbejdspladsen, er der lidt og laver de letteste opgaver, tager hjem og hviler hvorefter han godt kan klare en times tid mere om eftermiddagen.

Effektivitet:
24/8-2015: [Klageren] oplyser, at da han som selvstændig … blev delvist raskmeldt, var han bevilliget 20 timers personlig assistance, men at dette ikke var aflastning nok til at han helbredsmæssigt kunne varetage til sine opgaver. [Klageren] uddyber at han måtte sælge …, idet dette ikke var en holdbar løsning.

14/10-2015: [Klageren] uddyber at hans effektivitet helt afhænger af dagsformen og intensitet af opgaven. [Klageren] ser sig selv have 2 grader af effektivitet, i de timer han er til stede. Dels hvor han løser opgaverne selv i …, som 2. mand, som ham der lige flytter - går til hånde, ser [klageren] sig have en effektivret på 80 % mens hans som … har en effektivitet på 50 % idet han guider en kollega i opgaverne, forstået sådan at [klageren] fortæller og vejleder kollegaen hvad denne skal gøre, mens [klageren] kikker på.

14/3-2016: Arbejdsgiver uddyber at man er ganske tilfreds med den indsats [klageren] gør i virksomheden og at det er svært at tale om effektivitet, idet [klageren] løser opgaverne i sit eget tempo.

Adspurgt udtrykker arbejdsgiver at skal man sammenligne [klageren] med en kollega ansat på alm. vilkår, kan [klageren] arbejde i 3 timer, oftest fordelt med 2 + 1. time) mens kollegaen kan arbejde i 10 timer om dagen, dette betyder meget i forhold til planlægning af opgaveløsningen.

I forhold til tempoet, når [klageren] løser sine opgaver, vurderer arbejdsgiver at [klagerens] effektivitet ligger på ca. 70 % i forhold til en kollegas. [Klageren] bruger længere tid på at løse opgaven

(f.eks. at spænde for) samt har brug for pauser undervejs, hvor kollegaen kan klemme på uden hensyn til tempo og dagsform."

Af notat fra den kommunale sag om ændring af fleksjobansættelse pr 1/11 2016 fremgår blandt andet:

"15/11-2016: Telefonisk kontakt fra borger og fra arbejdsgiver.

Arbejdsgiver retter henvendelse idet de ønsker at ændre fleksjobansættelsen til det oprindelige som afklaringen viste, med ansættelse på 15 timer pr. uge med en intensitet på 70%.

Arbejdsgiver uddyber de ved ansættelsen i fleksjobbet var af den overbevisning at [klageren] skulle have løn for de timer han var ansat. Arbejdsgiver oplyser de imidlertid må konstatere at [klagerens] intensitet kun er på 70% og at han yder 70 %, hvorfor de ønsker ændring af ansættelsen, til det som afklaringen på arbejdspladsen viste i virksomhedspraktikken.

[Klageren] oplyser at han bakker op om ændringen i sin ansættelsen, at han selv ønsker sin ansættelse på 15 timer mens hans intensitet jo er som den er, og han derfor tænker at det vil være mere reelt såfremt han får løn efter intensitet og ikke efter antallet af arbejdstimer. [Klageren] uddyber dette vil give ham en ro kun at skulle yde det han kan.

Ændring i fleksjob ansættelsen iværksættes fra 1/11-2016 hvor [klageren] er ansat 15 timer pr. uge med intensitet som afklaringen viste på 70 %, hvilket svarer til at arbejdsgiver skal udbetale løn for 10,50 time pr. uge."

Af neurologisk speciallægeerklæring af 24/3 2017 indhentet af selskabet fremgår blandt andet:

"Resume oa konklusion:
[En mand i 50'erne], som i forbindelse med arbejde åbnede et dæksel, som hurtigt og uventet sprang op, hvilket førte til, at han lavede en hurtig ekstension i nakkehvirvelsøjlen. Fik straks voldsomme nakkesmerter, men uden forstyrrelser i arme eller ben.
Blev indlagt, og radiologiske undersøgelser afslørede en meget stor svulst i bunden af kraniet, som har ædt sig igennem bunden af kraniet og den øverste del af hvirvelsøjlen. Hvirvelsøjlen var ustabil, og der blev foretaget en stabiliserende operation, der desværre som bivirkning førte til svært nedsat bevægelse i nakkehvirvelsøjlen. Er således ude af stand til at dreje hovedet, og de øvrige bevægelser er svært indskrænkede.
Svulsten er en godartet hypofysetumor, som responderer på medicinsk behandling.

Tilstanden er stabil, men funktionsniveauet er nedsat, og KBJ er plaget af nakkesmerter.
Smerteklagerne skønnes at være reelle og har sammenhæng med sygdommen og dens behandling.

Som svar på Deres spørgsmål:
- Godartet svulst udgående fra hypofysen: DD352A, adenom i hypofysen (prolaktinom).
- Der er ikke sket en forværring i forsikredes tilstand siden august 2016. Tilstanden er stationær.
- Det er fortsat nødvendigt med funktionsmæssige skånehensyn. KBJ skal undgå fysisk krævende arbejde og arbejde, som er forbundet med risiko for faldtraume eller lignende. Skånehensyn skønnes at være livslange.

- Der vil være behov for regelmæssig ambulant kontrol og medicinsk behandling resten af livet, men der planlægges ikke yderligere kirurgisk behandling."

Af brev til klageren af 2/5 2017 fra selskabet fremgår blandt andet:

"Vi har vurderet alle sagens oplysninger, og du opfylder ikke betingelserne for præmiefritagelse og udbetaling ved tab af erhvervsevne under fleksjob.

**Udbetaling under fleksjob**
Udbetaling under fleksjob forudsætter at din erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen. Vurderingen af din erhvervsevne under fleksjob består af to elementer: Vurdering af din medicinske erhvervsevne og en økonomisk beregning.

**Vurdering af din medicinske erhvervsevne**
Vi vurderer, at din medicinske erhvervsevne er nedsat med mellem halvdelen og 2/3, og du opfylder delvis betingelsen for udbetaling, men du er ikke berettiget til præmiefritagelse. I denne situation bruger vi den halve dækning ved tab af erhvervsevne ved den økonomiske beregning.

**Vurdering af dit medicinske erhvervsevnetab**
Vores lægekonsulent har set alle helbredsoplysninger i sagen og vurderer, at dit medicinske erhvervsevnetab fortsat er nedsat til mellem halvdelen og 2/3.

Vi er klar over, at du er blevet nød til, at ændre din arbejdsintensitet til 70% i nuværende fleksjob. Men vores lægekonsulent vurderer, at du burde kunne klare at arbejde med 100% intensitet i mere end 1/3 arbejdstid i et fleksjob med mere klart definerede administrative funktioner, så som overvågning, rådgivning og undervisning.

Der vil fortsat være behov skånehensyn, med vekslende arbejdsstilling og hensyn til nedsat nakkebevægelighed og træthed.

Vores lægekonsulent fasyholder derfor, at dit medicinske erhvervsevnetab fortsat er nedsat til mellem halvdelen og 2/3.

**Beregning af udbetaling under fleksjob**
Ifølge dine forsikringsbetingelser, skal din dækning nedsættes med forskellen mellem den førtidspension, du ville være berettiget til fra det offentlige, og din samlede fleksjobløn.

**Beregning af din udbetaling ser således ud**

| Udbetaling ved førtidspension | Udbetaling ved fleksjob | |
|---|---|---|
| Førtidspensionsydelse | 151.644 kr. | 259.288 kr. |
| Udbetaling fra Topdanmark | 106.000 kr. | 0 kr. |
| Samlet udbetaling | 257.644 kr. | 259.288 kr. |

Beregningen viser, at nedsættelsen af din dækning er lige så stor eller større end selve dækningen. Derfor er du desværre ikke berettiget til udbetaling, selvom du opfylder de medicinske betingelser."

Af udtalelse fra klagerens praktiserende læge af 7/6 2018 fremgår blandt andet:

"Forsikringsselskab (Topdanmark), har vurderet at pt. ikke er berettiget til erstatning, da de vurderer at erhvervsevnen ikke er edsat med mindst 2/3 (66,7%)
Ovenstående vurdering med nedsat funktion til en reel arbejdstid på 10,5 timer svarer dog direkte omregnet til 71,6% nedsat erhvervevne, altså noget mere end 2/3 nedsat.

D.d. er forholdende og resultater af arbejdsprøvningen drøftet med patienten:
Under arbejdsprøvningen. har det været forsagt med øgning af arbejdstiden, hvilket ikke har været muligt pga. smerter og trætbarhed. Dette på trods at pt. IKKE har fysisk hårde eller monotone opgaver. Undertegnede har ikke indtryk af at eventuelle ændringer af arbejdsopgaver vil kunne øge den reelle arbejdstid eller arbejdsevne - en del af arbejdsopgaverne består allerede i overvågningsfunktioner, Ved opblussen i smerter behandles disse med panodil og/eller (pren,
Der er tidligere lavet neurologisk speciallæge erklæring (marts 2017), hvor det angives at pt. har kroniskilivslangt behov for skånehensyn.

Undertegnede har ikke kendskab til, hvilket konkret grundlag Topdanmark har for at vurdere, at patienten kan arbejde mere, end det er vurderet ved ovennævnte arbejdsprøvning."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:
"7 Dækning

Stk. I. Forsikringen dækker ved forsikredes erhvervsevnetab som følge af sygdom eller ulykke. Forsikringen dækker kun erhvervsevnetab opstået i forsikringstiden.
…
Stk. 5. Er der aftalt fuld dækning ved 2/3 erhvervsevnetab, så udbetales hele forsikringsydelsen og der ydes præmiefritagelse, hvis erhvervsevnetabet udgør 2/3 eller mere af den fulde erhvervsevne. Ved erhvervsevnetab mellem halvdelen og 2/3 udbetales halvdelen af forsikringsydelsen, men der ydes ikke præmiefritagelse. Genvindes erhvervsevnen således, at erhvervsevnetabet udgør mindre end halvdelen, stopper udbetalingen af forsikringsydelsen.
Stk. 6. Fastsættelsen af graden af erhvervsevnetabet sker på grundlag af en lægelig vurdering af erhvervsevnetabet (medicinsk erhvervsevnetab), samt oplysninger om, hvad forsikrede er i stand til at tjene ved egen arbejdsindsats, når erhvervsevnetabet tages i betragtning (økonomisk erhvervsevnetab). Såvel det medicinske som det økonomiske erhvervsevnetab skal opfylde betingelserne for at der kan ske udbetaling, se dog reglerne nedenfor om fleksjob.
Stk. 7. Topdanmarks vurdering af erhvervsevnetabet sker uafhængigt af den vurdering, de offentlige myndigheder eller andre forsikringsselskaber foretager. Topdanmarks vurdering sker altså uden hensyntagen til, om der bevilges ydelser fra det offentlige eller andre forsikringsselskaber.
…
**Varigt erhvervsevnetab:**
**…**

Erhvervsmulighederne skal bedømmes både indenfor forsikredes eget fag, tid-gere arbejdsområde, inden for beslægtede fag eller fag, der er egnede i den konkrete situation. Det er således den generelle erhvervsevne og ikke erhvervsevnen i forsikredes erhverv, der skal være nedsat.

Ved vurderingen af forsikredes længerevarende erhvervsevnetab foretages derfor et skøn over, om forsikrede må anses for egnet til omskoling. Hvis forsikrede anses for egnet til omskoling, og den generelle erhvervsevne ikke er nedsat med halvdelen respektive 2/3, stopper bevillingen. Der bevilges altså ikke i selve omskolingsperioden.

**Støttede beskæftigelsesordninger:**
Når det skal fastsættes, hvad forsikrede er i stand til at tjene ved egen arbejdsindsats medregnes løn, ledighedsydelse, samt eventuelle andre offentlige eller private tilskud, som forsikrede direkte eller indirekte er eller kan være berettiget til at modtage, som led i hel eller delvis forbliven på arbejdsmarkedet som selvstændig eller lønmodtager.
…
**Fleksjob**
Er forsikrede i fleksjob reguleres forholdet af denne bestemmelse. Opfylder forsikrede det medicinske erhvervsevnetab, dækker forsikringen efter reglerne i stk. I - 5. Dog nedsættes dækningen med den del af indtægten ved fleksjobbet (inklusivt offentligt tilskud), der overstiger den førtidspensionsydelse, forsikrede ville have været berettiget til fra det offentlige. Denne nedsættelse sker uanset om betingelsen om det økonomiske erhvervsevnetab er opfyldt.

Udbetalingen fra forsikringen beregnes pr. det tidspunkt, hvor Topdanmark accepterer betalingspligten under fleksjob, og udbetalingen fortsætter med det beregnede beløb inklusiv eventuel regulering af forsikringsydelsen indtil forsikrede ikke længere er i fleksjob, aftalen om fleksjob ændrer karakter eller forsikrede ikke længere er berettiget til udbetaling fra forsikringen af andre grunde."

**Nævnet udtaler:**

Det fremgår af sagen, at klageren er født midt i 1960-erne og er uddannet inden for landbrug. Han har været selvstændig i en årrække. I 2012 fik han konstateret en stor hjernetumor, der efter medicinsk behandling er skrumpet meget, men har givet ham betydelige varige mén. I 2015 blev han tildelt fleksjob 15 timer om ugen. Pr. 1/11 2016 ændrede kommunen hans fleksjobansættelse til en arbejdstid på 15 timer om ugen med 70 % intensitet.

Det følger af de gengivne forsikringsbetingelser, at såfremt den forsikrede er ansat i fleksjob, skal ydelserne fra forsikringen nedsættes med forskellen mellem den førtidspension, man ville være berettiget til fra det offentlige og lønnen i fleksjobbet inklusive offentligt tilskud. Nævnet lægger i overensstemmelse med det, som selskabet blandt andet i brev af 2/5 2017 har anført, til grund, at han ved en nedsættelse af erhvervsevnen (det medicinske erhvervsevnetab) med

mellem halvdelen og 2/3 ikke er berettiget til ydelser, så længe har er ansat i sit nuværende fleksjob.

Spørgsmålet for nævnet er derfor, om klageren har godtgjort, at hans generelle erhvervsevne (medicinsk erhvervsevne) er nedsat med mindst 2/3 og i givet fald fra hvilket tidspunkt.

Ifølge forsikringsbetingelsernes pkt. 7.6. forstås der ved et medicinsk erhvervsevnetab "en lægelig vurdering af erhvervsevnetabet". Ved et økonomisk erhvervsevnetab forstås: "Oplysninger om, hvad forsikrede er i stand til at tjene ved egen arbejdsindsats, når erhvervsevnetabet tages i betragtning".

Efter en gennemgang af sagen og efter en samlet vurdering finder nævnet, at klagerens erhvervsevne er nedsat i en ikke ubetydelig grad som følge af den betydelige bevægeindskrænkning i nakken, smertetilstanden, medicinbivirkningerne og den øgede trætbarhed. Nævnet finder det imidlertid ikke bevist, at hans generelle erhvervsevne (medicinsk erhvervsevne) er nedsat med 2/3 eller derover. Nævnet kan derfor ikke kritisere, at selskabet har standset udbetalingen af helbredsbetingede ydelser som sket.

Nævnet har ved afgørelsen af sagen blandt andet lagt vægt på oplysningerne i den neurokirurgiske speciallægeerklæring af 20/8 2015 og notatet i den kommunale sag om klagerens arbejdsevne udarbejdet af den kommunale jobkonsulent i marts 2016 om, at klageren på sin nuværende arbejdsplads er i stand til at arbejde ca. 15 timer om ugen, om end det er i et lidt lavere tempo, end hans raske kollegaer er i stand til. Nævnet har i den forbindelse tillagt det betydning, at uanset at klagerens nuværende arbejde er tilrettelagt, så det i videst muligt omfang tilgodeser hans skånehensyn, indeholder det en del fysisk betonede arbejdsopgaver. Endvidere har nævnet tillagt det vægt, at klageren ikke er arbejdsprøvet i erhverv, der ikke relaterer sig til klagerens hidtidige erhverv, herunder f.eks. erhverv udelukkende med administrative funktioner. Derudover har nævnet lagt vægt på, at der ikke i de fremlagte speciallægeerklæringer mv. er oplysninger om, at der skulle være sket en forværring af klagerens tilstand i de senere år.

17. 91771

Det forhold, at klagerens fleksjobansættelse pr. 1/11 2016 er ændret til en ansættelse med en intensitet på 70 % kan ikke føre til andet resultat.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

_____

Klageren får ikke medhold.

Marianne Højgaard Pedersen
formand